

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6CoCsp/19/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3119203192
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Stanislava Kollárová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3119203192.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Stanislavy Kollárovej a členiek JUDr. Ivety Anderlovej a JUDr. Ivety Sopkovej v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom v Žiline, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, proti žalovanému J. O., narodenému XX. C. XXXX, trvale bytom G. nad Y., o zaplatenie sumy 805,60 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín z 16. decembra 2019, č. k. 27Csp/28/2019-66 takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, vo výroku II., ktorým súd žalobu zamietol čo do nároku na úroky z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 23,17,- eur od 26.3.2019 do zaplatenia, **p o t v r d z u j e** .

II. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, výroku II., ktorým bola žaloba zamietnutá čo do nároku na úroky vo výške 10,90% ročne zo sumy 805,60,- eur od 26.03.2019 do zaplatenia **m e n í** tak, že žalovaný **j e p o v i n ý** zaplatiť žalobcovi aj úrok vo výške 10,90% ročne zo sumy 805,60,- eur od 26.03.2019 do 20.07.2020, do 15 dní od právoplatnosti rozsudku a vo zvyšku žalobu **z a m i e t a** .

III. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku III. o trovách konania **m e n í** tak, že žalobcovi **p r i z n á v a** voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 805,60 eur, úrok vo výške 23,17 eur, úrok z omeškania vo výške 1,12 eur, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 805,60 eur od 26.3.2019 do zaplatenia, poplatky za poistenie vo výške 2,28 eur, a to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom II. žalobu vo zvyšku zamietol. Výrokom III. priznal žalobcovi proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 86 %, ktorý je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi vo výške, ktorú určí samostatným uznesením súdny úradník po právoplatnosti tohto rozsudku, a to v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia o výške náhrady trov konania. Vec právne posúdil podľa ust. § 497 , § 502 ods. 1, § 503 ods. 1 Obchodného zákonníka, § 2 , § 565, § 53 ods. 9 , § 54 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka , § 2 písm. d/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov . V odôvodnení uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanému zaplatenia istiny vo výške 805,60 eur, úrokov vo výške 23,17 eur, úrokov z omeškania vo výške 1,12 eur, úrokov vo výške 10,90 % ročne zo sumy 805,60 eur od 26.3.2019 (deň nasledujúci po dni zosplatnenia) do zaplatenia, úrokov z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 805,60 eur od 26.3.2019 (deň nasledujúci po dni zosplatnenia) do zaplatenia, úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 23,17 eur (zmluvných úrokov) od 26.3.2019 (deň nasledujúci po dni zosplatnenia) do zaplatenia a poplatkov za poistenie vo výške 2,28 eur. Tvrdil, že

28.6.2018 uzatvoril so žalovaným úverovú zmluvu, na základe ktorej mu poskytol peňažné prostriedky vo výške 1 000 eur. Poskytnutý úver a úroky sa zaviazal žalovaný splácať v pravidelných mesačných anuitných splátkach a celý úver aj s príslušenstvom bol povinný splatiť do 22.6.2020. Po vyčerpaní úveru žalovaný porušil svoje zmluvné povinnosti, preto žalobca na základe výzvy na predčasné splatenie úveru rozhodol o predčasnej splatnosti úveru 25.3.2019, a to po zaslaní upozornenia na omeškanie a možnosť predčasného zosplatenia druhou upomienkou/ opakovaným upozornením z 21.1.2019. Pohľadávka voči žalovanému ku dňu predčasného zosplatenia predstavovala sumu 892,17 eur a pozostávala z istiny poskytnutého úveru vo výške 805,60 eur, úrokov 23,17 eur, úrokov z omeškania 1,12 eur, poplatkov 60 eur, ktoré si žalobca neuplatňuje, a poplatkov za poistenie schopnosti splácať úver 2,28 eur. Žalovaný po zosplatení úveru do podania žaloby neuskutočnil žiadnu úhradu.

2. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalobca a žalovaný uzavreli dňa 28.6.2018 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 000000000530249, ktorá má povahu zmluvného formulára vopred pripraveného veriteľom. Na základe nej sa žalobca zaviazal poskytnúť žalovanému úver vo výške 1 000 eur. Žalovaný sa zaviazal splácať úver s úrokmi v pravidelných 24-tich mesačných splátkach po 46,54 eur (s poistením po 47,68 eur). Splatnosť 1. anuitnej splátky bola určená na 20.7.2018, splatnosť každej ďalšej splátky na 20. deň kalendárneho mesiaca. V zmluve bola ďalej dohodnutá úroková sadzba vo výške 10,90%, úrok z omeškania vo výške 5,00% ročne. RPMN bola určená vo výške 17,66% a celková čiastka spojená s úverom na 1 166,96 eur. Bolo dohodnuté poistenie na obdobie 24 mesiacov s tým, že poplatok za poistenie schopnosti splácať úver bol dohodnutý vo výške 1,14 eur mesačne. Súčasťou zmluvy sú aj všeobecné obchodné podmienky a obchodné podmienky pre úvery občanom. V bode 2.9 písm. a/ v spojení s bodom 2.10.1 obchodných podmienok bolo dohodnuté, že žalobca má právo vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru v prípade, že klient nezaplatí ktorúkoľvek čiastku dlžnú podľa zmluvy o úvere ani do 3 mesiacov po lehote jej splatnosti. Žalobca žalovaného písomne upozornením z 21.1.2019 upozornil na omeškanie so splácaním úveru vo výške 53,21 eur. Zároveň ho upozornil na možnosť zosplatenia celej pohľadávky. Výzvou z 25.3.2019 vyzval žalovaného na úhradu celej pohľadávky, ktorú vyčíslil na 892,17 eur príslušenstvom z dôvodu, že rozhodol o predčasnej splatnosti celého úveru. Z prehľadov, ktoré žalobca poskytol a ktorých obsah žalovaný nerozporoval, vyplýva, že žalovaný splatil len prvých 5 splátok po 47,68 eur a časť splátky splatnej 20.12.2018 vo výške 9,63 eur, t. j. dokopy uhradil 248,03 eur, z ktorej bolo započítané na úrok 47,93 eur, na istinu 194,40 eur a na poistné 5,70 eur. Do omeškania sa dostal so splátkou splatnou 20.12.2019 v sume 36,91 eur. Nesplatená istina k 25.3.2019 predstavovala sumu 805,60 eur. Z prepočtu zmluvného úroku a úrokov z omeškania vyplýva, že ku dňu 25.3.2019 (zosplatenie) dlžný úrok z úročených splátok predstavoval sumu 23,17 eur a úrok z omeškania predstavoval sumu 1,12 eur. Žalovaný po predčasnom zosplatení úveru neuhradil žalobcovi už žiadnu sumu.

3. Súd prvej inštancie vychádzal z toho, že žalobca a žalovaný uzavreli 28.6.2018 zmluvu o úvere podľa § 497 Obchodného zákonníka. Zároveň ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa § 2 písm. d/ zákona o spotrebiteľských úveroch, ako aj spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 Občianskeho zákonníka, keďže žalobca zmluvu uzatváral v rámci svojej podnikateľskej činnosti a žalovaný je v nej identifikovaný ako fyzická osoba - nepodnikateľ, zo zmluvy nevyplýva a žalobca v konaní ani netvrdil opak. Súd preto na predmetnú zmluvu aplikoval aj príslušné právne normy chrániace spotrebiteľa, teda najmä príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka a zákona o spotrebiteľských úveroch. Súd tiež zdôrazňuje, že ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa použijú vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Zmluva o úvere z 28.6.2018 má všetky podstatné náležitosti, a teda je platná. Taktiež obsahuje všetky podstatné náležitosti v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch. Žalobca poskytol žalovanému peňažné prostriedky vo výške 1 000 eur, pričom žalovaný úver riadne a včas nesplácal. V zmluve o úvere bolo dohodnuté, že v prípade nesplácania splátok riadne a včas môže veriteľ zosplatiť celý úver. Žalobca žalovaného upozornil upozornením z 21.1.2019 na možnosť uplatnenia tohto práva, pričom ju vyzval na dodatočné splnenie svojej povinnosti. Žalovaný napriek výzve dlžné splátky nezaplatil. Žalobca preto 25.3.2019 dlh zosplatinil. Zosplatenie bolo vykonané v súlade s § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. Dlž žalovaného bol podľa listinných dôkazov predložených žalobcom (žalovaný nepoprel skutkové tvrdenia žalobcu, t. j. netvrdil, ani preukázal, že by zaplatil na úver viac, ako sa v konaní domáha žalobca) vo výške 805,60 eur (dlžná nezaplatená istina), úroky vo výške 23,17 eur (dlžné nezaplatené úroky do zosplatenia), úroky z omeškania vo výške 1,12 eur a nezaplatené poplatky za poistné vo výške 2,28 eur. Žalovaný svoj dlh nezaplatil, preto súd priznal žalobcovi istinu 805,60 eur, úroky vo výške 23,17 eur, úroky z omeškania vo výške 1,12 eur a poplatky za poistné vo výške 2,28

eur. Keďže žalovaný sa dostal do omeškania s plnením svojho peňažného záväzku, vznikol žalobcovi nárok popri istine aj na úroky z omeškania. Výška úrokov z omeškania bola dohodnutá v zmluve na 5 % ročne. Vzhľadom k tomu, že dohoda o výške úroku z omeškania nie je v rozpore s ustanovením § 369 ods. 3 Obchodného zákonníka, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v platnom znení, súd priznal žalobcovi popri istine aj úrok z omeškania vo výške 5% ročne. Ku dňu zosplatnenia (25.3.2019) žalobca úrok z omeškania vyčíslil na sumu 1,12 eur, pričom toto vyčíslenie súd považuje za súladné s citovanými zákonnými ustanoveniami, preto ho súd žalobcovi priznal. Žalovaný je však aj po 25.3.2019 ďalej v omeškaní, preto súd priznal žalobcovi aj úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 805,60 eur (z dlžnej istiny) od 26.3.2019 (odo dňa nasledujúceho po zosplatnení dlhu) do zaplatenia. O splatnosti prisúdených nárokov súd rozhodol podľa § 232 ods. 3 CSP. Na určenie dlhšej ako zákonnej lehoty na plnenie súd dôvod nezistil. Súd však ako nedôvodnú zamietol žalobu v časti uplatnených úrokov vo výške 10,90 % ročne z nezaplatennej istiny od vyhlásenia predčasnej splatnosti do zaplatenia. Aplikačná prax súdov sa otázkou priznania úrokov z úveru po splatnosti pohľadávky, a teda popri úrokoch z omeškania či iných sankciách opakovane zaoberala a dospela k záveru, že dohodnuté úroky z poskytnutých finančných prostriedkov patria veriteľovi len do splatnosti dlhu. Od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania. Zmluvné dojednanie o povinnosti platiť úroky popri úrokoch z omeškania bolo označené za obchádzanie zákonného pravidla ustanoveného v § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka o administratívnom strope úrokov z omeškania (z novších rozhodnutí porovnaj napr. rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 19Co/225/2018 z 13.2.2019). Na podporu právnej argumentácie súd poukazuje aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 18.9.2012, sp. zn. IV. ÚS 476/2012, kde ústavný súd považuje za ústavne akceptovateľný výklad, keď po zosplatnení úveru nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a nie už úrokov z úveru. Súd zamietol žalobu aj v časti uplatnených úrokov z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatených zmluvných úrokov vo výške 23,17 eur od 26.3.2019 do zaplatenia. Veriteľ nemá právo požadovať od dlžníka príslušenstvo z príslušenstva (tu úroky z omeškania zo zmluvných úrokov), a to preto, že ani Občiansky ani Obchodný zákonník mu túto možnosť nepriznávajú. Inak povedané, ani Obchodný ani Občiansky zákonník nezakotvujú majetkovú sankciu pre prípad omeškania s plnením príslušenstva pohľadávky. Nárok na príslušenstvo z príslušenstva pohľadávky nemôže plynúť ani z dikcie § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, takýto úsudok by totiž bez väzby na § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka viedol k záveru, že príslušenstvo z istiny už nie je príslušenstvom pohľadávky, ale novovzniknutou samostatnou pohľadávkou. K nároku na úrok z omeškania zo zmluvného úroku, ako aj k nároku na zmluvný úrok po predčasnom zosplatnení žalobca v žalobe poukázal na niektoré rozhodnutia krajských súdov, ktorými boli tieto nároky priznané, s odkazom, že ide o aktuálnu rozhodovaciu prax súdov. Súd síce pripúšťa, že neexistuje v týchto otázkach ustálená súdna prax, avšak vzhľadom na novšie rozhodnutia krajských súdov (súd vypíchal len novšie rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne, keďže jeho rozhodovaciu činnosť ako odvolacieho súdu najviac sleduje - pozn. súdu) možno sledovať, že súdna prax sa naopak väčšinou prikláňa k názoru, že tieto nároky nie je dôvodné priznávať.

4. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 2 CSP. V konaní bol žalobca úspešný čo do zaplatenia celej istiny vo výške 805,60 eur, úrokov vo výške 23,17 eur, úrokov z omeškania vo výške 1,12 eur, poplatkov za poistenie vo výške 2,28 eur a úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 805,60 eur od 26.3.2019 vyčíslených k 16.12.2019 v sume 29,35 eur. V konaní bol žalobca neúspešný čo do zaplatenia úrokov vo výške 10,90 % ročne zo sumy 805,60 eur od 26.3.2019 vyčíslených k 16.12.2019 v sume 63,99 eur a čo do zaplatenia úrokov z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 23,17 eur od 26.3.2019 vyčíslených k 16.12.2019 v sume 0,84 eur. Uvedenému zodpovedá úspech žalobcu percentuálne vyjadrený v rozsahu 93 % a neúspech v rozsahu 7 %. Potom čistý úspech žalobcu predstavuje rozdiel medzi jeho úspechom vo veci (93 %) a neúspechom vo veci (7 %), a teda čistý úspech žalobcu predstavuje 86 % celkovo uplatňovaného nároku. Súd preto rozhodol tak, že žalobca má proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 86 %. Náhradu trov konania je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi vo výške, ktorú určí samostatným uznesením súdny úradník tohto súdu po právoplatnosti tohto rozsudku. Na splnenie tejto povinnosti súd určil žalovanému trojdňovú lehotu, avšak táto začne plynúť až právoplatnosťou uznesenia o výške náhrady trov konania, keďže až na základe tohto uznesenia bude žalovanému jasné, v akej konkrétnej výške má žalobcovi trovy konania nahradiť.

5. Proti tomuto rozsudku, výroku II. a III., podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie namietajúc nesprávne právne posúdenie veci podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h CSP. Uviedol, že nárok na úrok trvá

od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom splatení . Úrok nie je viazaný na zosplatenie dlhu, ale na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov . Poukázal na zákonné ustanovenia § 497, § 502 ods. 1 , § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka ako i ust. § 13 ods. 3, 16 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch . Ak zákon č. 129/2010 Z.z. spotrebiteľovi ukladá povinnosť pri odstúpení zaplatiť zmluvne dohodnuté úroky až do dňa splatenia istiny, musí mať tomu zodpovedajúce právo na zmluvne dohodnuté úroky po zosplatení aj veriteľ. Úrok z úveru je nárokom, na ktorý nemá vplyv omeškanie dlžníka ani prípadné zosplatenie dlhu , ktoré je skutočnosťou zakladajúcou vznik nových sankčných záväzkov dlžníka, pričom nárok na úrok z úveru neovplyvňuje. Názor súdu prvej inštancie by znamenal, že porušenie zmluvy zo strany dlžníka sankcionuje veriteľa, ktorý prichádza o dohodnutý zmluvný úrok a zvyhodňuje dlžníka vo forme zníženia úroku na úroveň zákonného úroku z omeškania . V danom prípade porušenie povinností dlžníka zvyhodňuje a dáva návod na neplnenie si zmluvných povinností. Strata výhody splátok a príslušný zákonný úrok z omeškania sú adekvátnymi sankciami. Reštriktívne ustanovenie vo vzťahu k nároku veriteľa na zmluvný úrok po zosplatení neobsahuje žiadny právny predpis . Návrhom na doplnenie ustanovení občianskeho zákonníka z roku 2013 sa mala v ust. § 53 ods. 9 na konci pripojiť veta: „Úroky za poskytnutie peňažných prostriedkov patria dodávateľovi len do uplatnenia práva podľa § 565. Navrhovaná zmena však nebol nikdy prijatá a ani žiadna iná zákonná novelizácia takéto ustanovenie odopierajúce veriteľovi nárok na zmluvné úroky po zosplatení dlhu. V rozhodnutí Najvyššieho súdu SR č. k. 6 Cdo 113/2018 zo dňa 30.07.2019 je uvedený právny záver, podľa ktorého má veriteľ nárok na zmluvný úrok z úveru bez ohľadu na zosplatenie dlhu a to aj popri nároku na úrok z omeškania, pričom tento nárok trvá až do úplného splatenia poskytnutých finančných prostriedkov dlžníkom. V rozsudku Súdneho dvora zo dňa 07.08.2018 v spojených veciach C-96/16 a C-94/17 je konštatované, že cieľom úrokov z omeškania je sankcionovať nesplnenie svojej povinnosti dlžníkom, odradiť dlžníka, nahradiť veriteľovi škodu, zatiaľ čo bežné úroky majú funkciu odplaty. Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR publikované v Zo súdnej praxe pod č. 55/1996 ustálilo, že úroky vo výške dohodnutej pri poskytnutí úveru patria do splatnosti úveru. Ak pre prípad omeškania s vrátením poskytnutých peňažných prostriedkov nebola dohodnutá iná sadzba úrokov, patria aj za dobu po splatnosti úveru úroky v rovnakej výške. Odvolateľ poukázal aj na rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave zo dňa 29.5.2018, č.k. 3Co/108/2017, zo dňa 27.3.2018, č.k. 8Co/138/2017-83, zo dňa 27.11.2018, č.k. 8Co/206/2018-175, Krajského súdu v Žiline zo dňa 31.1.2017, č.k. 11Co/12/2017-90, Krajského súdu Banská Bystrica č.k. 43Co/23/2017 zo dňa 29.11.2017, Krajského súdu v Nitre č.k. 12Co/116/2017 zo dňa 19.6.2018, č.k. 8Co/13/2017 zo dňa 7.12.2017, Krajského súdu Prešov č.k. 9Co/38/2018 zo dňa 18.10.2018, Najvyššieho súdu ČR č. k. 33 Cdo 212/2014 zo dňa 21.08.2014, uznesenia Ústavného súdu SR IV. ÚS 476/2012. Zmluvné úroky sú ku dňu zosplatenia celého dlhu vyčíslené pevnou sumou, ktorá pripadá na časť anuitných splátok neuhradených dlžníkom, pripadajúca na zmluvný úrok a táto sa ďalej nenavýšuje. Nárok na úrok z omeškania zo zmluvného úroku ku dňu zosplatenia je nárokom, ktorý predpokladá ust. §497 Obchodného zákonníka. Opätovne citoval rozhodnutia odvolacích súdov a to Krajského súdu v Bratislave č.k. 6Co/78/2018 zo dňa 18.4.2018, Krajského súdu v Trenčíne č. k. 19Co/143/2017 zo dňa 19.4.2018, 19 Co/142/2018 zo dňa 29.05.2019, Krajského súdu v Prešove č. k. 4Cob/62/2007 zo dňa 27.03.2008, Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 14Co/542/2016-59 zo dňa 13.6.2017, Krajského súdu Banská Bystrica č. k. 14Co/101/2018 zo dňa 28.05.2019. Najvyšší súd SR v rozhodnutí č. k. 6 Cdo 113/2018 zo dňa 30.07.2019 uvádza, že veriteľ má nárok na zmluvný úrok z úveru bez ohľadu na zosplatenie dlhu a to aj popri nároku na úrok z omeškania, pričom tento nárok trvá až do úplného splatenia poskytnutých finančných prostriedkov dlžníkom. V časti priznaných trov konania vo výške 86% žalobcovi súd nepostupoval správne, keď pri určení hodnoty sporu neprihliadal iba na istinu. Ak sú úroky len príslušenstvom pohľadávky, pri posudzovaní miery úspechu sa na ne neprihliada / uznesenie NS SR č. k. 6Obo/243/2007 zo dňa 27.11.2008, Krajský súd Nitra č. k. 12Co/145/2017 zo dňa 27..2018, Krajský súd Banská Bystrica č. k. 13Co/14/2019 zo dňa 28.-6.2019. Súd prvej inštancie mal dospieť k záveru, že žalobca bol úspešný v konaní v rozsahu 100%. Navrhol, aby odvolací súd v zmysle § 388 CSP rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil a žalobe vyhovel v celom rozsahu a žalobcovi priznal náhradu trov konania aj náhradu trov odvolacieho konania vo výške zaplatených súdnych poplatkov.

6. Žalovaný sa písomne k podanému odvolaniu nevyjadril .

7. Krajský súd v Trenčíne , ako súd odvolací, preskúmal vec podľa § 379 a § 380 ods. 1 CSP bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie treba v napadnutej časti, výroku II., ktorým súd žalobu zamietol čo do nároku na úroky z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 23,17,- eur od 26.3.2019 do zaplataenia potvrdiť podľa §

387 ods. 1 CSP a v napadnutej časti, výroku II., ktorým bola žaloba zamietnutá čo do nároku na úroky vo výške 10,90% ročne zo sumy 805,90,- eur od 26.3.2019 do zaplattenia ako aj súvisiaci výrok III. o trovách konania, podľa § 388 CSP zmeniť a vo výroku II. sčasti podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť.

8. Žalobca uplatnil vo svojom odvolaní odvolací dôvod spočívajúci v nesprávnom právnom posúdení súdom prvej inštancie /§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP/.

9. Nesprávne právne posúdenie veci je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd prvej inštancie aplikuje na zistený skutkový stav nesprávny právny predpis a tiež vtedy, keď síce aplikuje správny právny predpis, avšak tento nesprávne interpretuje.

10. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. odvolaním napadnutý nebol, preto je v tejto časti právoplatný a týmto rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknutý.

11. Žalobca v odvolaní namieta právny záver súdu prvej inštancie, podľa ktorého úroky z omeškania nie je možné priznať aj z úrokov, pretože by tak súd priznal príslušenstvo z príslušenstva, keď tento nárok nemôže plynúť z dikcie § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a bez väzby na § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka.

12. Odvolací súd sa s uvedeným právnym názorom súdu prvej inštancie stotožňuje.

13. Podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením. Z uvedeného vyplýva, že Občiansky zákonník jednoznačne rozoznáva úroky a úroky z omeškania. Zmluvnými úrokmi pritom nazývame vopred dohodnutú odplatu za užívanie istiny, ktorá prichádza do úvahy len pri peňažných pohľadávkach. Úroky vo všeobecnosti predstavujú hodnotu peňazí, resp. stratu veriteľa v dôsledku zmeny hodnoty peňazí. Ich výška závisí v zásade od dohody zmluvných strán. Úroky z omeškania sú majetkovou sankciou za oneskorené splatenie peňažnej pohľadávky. Zákonná definícia príslušenstva pohľadávky, obsiahnutá v § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka platí aj pre obchodné záväzkové vzťahy, vrátane zmluvy o úvere, pričom zo žiadneho ustanovenia Občianskeho ani Obchodného zákonníka nemožno vyvodiť právo veriteľa na príslušenstvo z príslušenstva.

14. V tomto smere súd prvej inštancie správne uzavrel, že veriteľ nemá právo požadovať od dlžníka príslušenstvo z príslušenstva, nakoľko Občiansky ani Obchodný zákonník mu túto možnosť nepriznávajú, pričom poukázal na jednotnú rozhodovaciu činnosť Krajského súdu v Trenčíne. Na zdôraznenie odvolací súd uvádza, že z rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 35Odo/101/2002 zo dňa 24.03.2004 vyplýva, že veriteľ nemá právo požadovať od dlžníka príslušenstvo z príslušenstva (tu úroky z omeškania zo zmluvných úrokov), a to preto, že ani Občiansky ani Obchodný zákonník mu túto možnosť nepriznávajú. Inak povedané, ani Obchodný ani Občiansky zákonník nezakotvujú majetkovú sankciu pre prípad omeškania s plnením príslušenstva pohľadávky. Nárok na príslušenstvo z príslušenstva pohľadávky nemôže plynúť ani z dikcie § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, takýto úsudok by totiž bez väzby na § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka viedol k záveru, že príslušenstvo z istiny už nie je príslušenstvom pohľadávky, ale novovzniknutou samostatnou pohľadávkou. Peňažný záväzkový právny vzťah môže byť buď vzťahom hlavným alebo vedľajším. Hlavným záväzkovým právnym vzťahom je peňažný záväzkový vzťah vtedy, ak jeho kauza smeruje priamo k zaplatteniu určitej čiastky peňazí. Vedľajším peňažným záväzkovým právnym vzťahom je záväzkový vzťah úrokový, ktorý vzniká vtedy, ak medzi účastníkmi existuje peňažný záväzkový právny vzťah hlavný. Splnením hlavného záväzku zaniká aj akcesorický záväzok úrokový, pretrváva iba povinnosť uhradiť už dospelé úroky. Tým, že včas nezaplatí úroky z istiny, sa dlžník dostáva do omeškania s plnením príslušenstva, nie do omeškania s plnením vlastného dlhu. Právo požadovať od dlžníka príslušenstvo z príslušenstva / tu úroky z omeškania zo zmluvných úrokov/ potom veriteľ má nemá preto, že ani Občiansky ani Obchodný zákonník túto možnosť nepriznávajú.. Obchodný ani Občiansky zákonník nezakotvujú majetkovú sankciu pre prípad omeškania s plnením príslušenstva pohľadávky. Právny názor vyslovený vyššie uvedeným rozhodnutím je možné zohľadniť aj v predmetnej veci poukazom na blízkosť vtedajšej právnej úpravy.

15. Odvolací súd preto na základe vyššie uvedeného rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, výroku II., ktorým bola žaloba zamietnutá čo do nároku na úroky z omeškania vo výške 5% ročne z

nezaplatených zmluvných úrokov vo výške 23,17,- eur od 26.3.2019 do zaplataenia , potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny.

16. Žalobca podaným odvolaním napadol aj záver súdu prvej inštancie, vo výroku II., o nepriznaní zmluvných úrokov vo výške 10,90 % ročne z nezaplatenej istiny vo výške 805,60 eur od 26.3.2019, teda po zosplatnení, až do zaplataenia. Dôvodil, že nárok na zaplataenie úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení.

17. Otázka existencie a výšky nároku na zaplataenie zmluvného úroku po predčasnom zosplatnení je predmetom dlhodobej odbornej diskusie. Rozhodovacia prax súdov sa k tejto otázke stavala rôzne a nejednotne, nakoľko táto otázka nebola riešená dovolacím súdom (Najvyšší súd SR), ktorý by túto nejednotnú prax zjednotil. Dňa 16.6.2020 však Najvyšší súd SR vydal uznesenie sp. zn. 5 Cdo 42/2020, v ktorom riešil túto otázku a zaujal k nej jednoznačný postoj. Závery z tohto rozhodnutia musia byť aplikované na tento prípad; odvolací súd úvodom z tohto dôvodu odkáže na jeho kľúčové argumenty.

18. Najvyšší súd SR dôvodil, že pokiaľ dlžník z úverového vzťahu porušil povinnosť splácať úver, následkom čoho došlo k jeho zosplatneniu, platí, že „neexistuje rozumný dôvod na to, prečo by dlžník nemal platiť úroky z úveru, ktoré sú odplatom za poskytnutý úver, a to vo výške, na akej sa s veriteľom dohodol. Peňažnými prostriedkami, resp. protihodnotou za nich získanou, dlžník disponuje, zmluvné povinnosti porušil a z porušenia povinností profitovať nemôže, keďže zmluvné úroky sú spravidla vyššie ako úroky z omeškania“ (bod 21. citovaného rozhodnutia). Inštitút zosplatnenia slúži na ochranu veriteľa, pričom podstata úverového vzťahu a jeho existencia zostáva zachovaná, veriteľ nemá peňažné prostriedky, patrí mu za ne dohodnutá odmena, záväzok dlžníka v zmysle platenia dohodnutej odmeny zostáva nedotknutý a aplikuje sa na dobu, na ktorú bola zmluva dohodnutá ako doba riadneho splácania úveru, keďže dohodnuté úroky majú zmluvný základ. Rozdiel je len v tom, že pre omeškание k povinnosti platiť zmluvné úroky pristupuje povinnosť platiť úroky z omeškания“ (bod 22. citovaného rozhodnutia). Preto Najvyšší súd SR prijal záver, že „dlžníkovi zostáva záväzok platiť úrok rovnaký, ako v čase jeho dojednania, t.j. veriteľovi patrí úrok v rovnakej výške a za rovnaké obdobie, bez ohľadu na to, či k omeškaniu dlžníka s platením úveru došlo alebo nedošlo“ (bod 22. citovaného rozhodnutia). Najvyšší súd SR však upozornil, že pre spotrebiteľa je nevýhodné, aby platil úroky až do zaplataenia istiny, nakoľko „dojednanie, ktorého obsahom je platenie dohodnutých úrokov až do zaplataenia istiny, jeho postavenie zhorší“ (bod 23.1 citovaného rozhodnutia). Takéto dojednanie, „ktorým sa dlžník - spotrebiteľ zaviazal platiť dohodnuté úroky až do úplného zaplataenia istiny po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Takéto dojednanie je teda porušením ustanovenia § 53 ods. 1 OZ“ (bod 23.2 citovaného rozhodnutia). Tieto argumenty následne viedli Najvyšší súd SR k záveru, podľa ktorého „v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí“ (bod 24. citovaného rozhodnutia).

19. Odvolaciu otázku, či patrí žalobcovi zmluvný úrok i po zosplatnení do zaplataenia istiny úveru, treba posúdiť, ako bolo zdôraznené v bode 18. tohto rozhodnutia, v súlade so závermi Najvyššieho súdu SR, ktoré sa premietli aj v ďalšej rozhodovacej činnosti , napr. 1 Cdo 94/2019, 3 Cdo 113/2019, 7 Cdo 118/2019, 8 Cdo 237/2019, 2 Cdo 115/2019, 5 Cdo 73/2020, 8 Cdo 135/2020, 8 Cdo 221/2019, 9 Cdo 24/2020, 9 Cdo 6/2020, 3 Cdo 35/2020. V súvislosti s právnou otázkou, či má veriteľ po zosplatnení úveru nárok na zmluvné úroky, je potrebné poukázať aj na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie zo dňa 7. augusta 2018 v spojených veciach C-96/16 a C-94/17 s odôvodnením, že cieľom úrokov z omeškания je sankcionovať nesplnenie svojej povinnosti dlžníkom splatiť úver v lehotách stanovených v zmluve, odradiť dlžník od omeškания pri plnení jeho povinnosti a prípadne nahradiť veriteľovi škodu, ktorá mu vznikla z dôvodu omeškания s plnením peňažného záväzku, zatiaľ čo bežné úroky / úroky z poskytnutého úveru/ majú naopak funkciu odplaty za poskytnutie peňažnej sumy zo strany veriteľa až do jej zaplataenia. Veriteľovi tak v danom prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru prináleží úrok z istiny iba do termínu konečnej splatnosti úveru, ktorý bol v tomto prípade dohodnutý v zmluve o úvere na deň 20.07.2020.

20. Z obsahu spisu vyplýva, že zmluvou o úvere sa žalovaný zaviazal vrátiť veriteľovi poskytnutú istinu vo výške 1.000,- eur s 10,9% ročným úrokom v 24- mesačných splátkach po 46,54,- eur . Z obsah zmluvy, prehľadu splácania úveru /č.l. 34 a nasl. spisu/ vyplýva, že žalovaný do dňa vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru / 25.03.2019/ uhradil na istine sumu vo výške 194,40,- eur a na úrokoch

sumu 47,93,- eur. V dôsledku omeškania žalovaného uhradil na úrok z úveru sumu 47,93,- eur, hoci mal uhradiť sumu úroku 71,10,- eur, teda žalobcovi patrí do dňa vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru úrok 23,17 eur, ktorý mu súd priznal výrokom I. rozsudku, ktorý nebol odvolaním napadnutý. Po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru v zmysle vyššie uvedených právnych záverov patrí žalobcovi úrok z úveru v zmluvne dojednanej sadzbe 10,90% ročne, a to z dlžnej sumy 805,60,- eur od t.j. 26.03.2019 / odo dňa nasledujúce po zosplatnení /do 20.07.2020 / teda do dňa, ktorý bol v uzavretej úverovej zmluve dohodnutý ako deň konečnej splatnosti úveru, do ktorého žalobcovi prináležal úrok z istiny, ak by si žalovaný riadne plnil svoje povinnosti vyplývajúce mu z uzavretej úverovej zmluvy a vo zvyšku uplatneného zmluvného úroku požadovaného žalobcom „do zaplatenia“ bolo potrebné žalobu zamietnuť. Dlžník ako spotrebiteľ sa nemôže zaviazat' na platenie dohodnutých úrokov až do úplného zaplatenia po vyhlásení predčasnej doby splatnosti, keď takéto dojednanie spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a takéto dojednanie je porušením ust. § 53 ods.1 Občianskeho zákonníka.

21. Na základe uvedených dôvodov odvolací súd zmenil podľa § 388 CSP rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku II. , ktorým bola žaloba zamietnutá čo do nároku na úroky vo výške 10,90% ročne zo sumy 805,60,- eur od 26.03.2019 do zaplatenia tak, ako je uvedené vo výroku II. tohto rozsudku.

22. Podľa § 396 ods. 2 CSP, ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania.

23. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

24. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

25. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

26. V danej veci mal žalobca neúspech len v nepatrnej časti , preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku III. o trovách konania zmenil tak, že žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100% a súčasne rozhodol aj o trovách odvolacieho konania, podľa § 251, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. Výšku týchto trov ustáli postupom podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

27. Toto rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).